

บทที่ 11 ตะกร้อลอดบ่วง

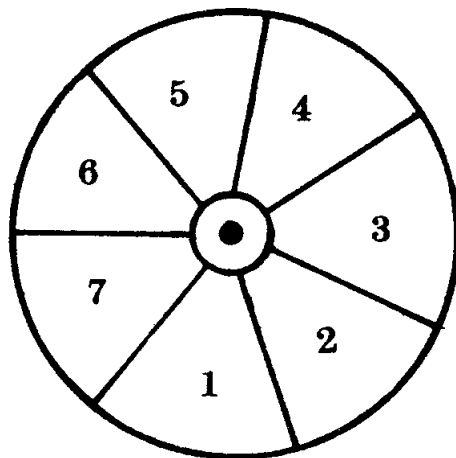
ตะกร้อลอดบ่วงเป็นกีฬาที่มีผู้นิยมเล่นมานานแล้ว เป็นกีฬาที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตื่นเต้น ทั้งผู้เล่นและผู้ดู ผู้เล่นแต่ละคนต้องใช้ความสามารถและทักษะสูงในการที่จะบรรเลงเตะตะกร้อให้เข้าบ่วง ทางสมาคมกีฬาไทยได้จัดให้มีการแข่งขันตะกร้อลอดบ่วงเป็นประจำทุก ๆ ปีที่บริเวณท้องสนามหลวง ระยะเวลาการแข่งขันอยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน มีถ้วยพระราชทานหลายประเภท แต่ละปีมีทีมส่งเข้าแข่งขันอย่างคับคั่ง และมีผู้สนใจไปดูเป็นจำนวนมาก

กติกาการเล่นตะกร้อลอดบ่วง

1. ลักษณะของสนาม

1. สนามเป็นพื้นราบ จะอยู่ในร่มหรือกลางแจ้งก็ได้ แต่ต้องไม่กีดขวางทั้งทางสูง ทางกว้าง และทางยาว ทางสูงอย่างน้อย 8 เมตร และพื้นสนามกว้างยาวประมาณ 18 เมตร
2. สนามแข่งขันตีเส้นเป็นรูปวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 เมตร

ลักษณะของสนามตะกร้อลอดบ่วง

2. อุปกรณ์การแข่งขัน

1. เสาสี่เหลี่ยม 2 ต้น หน้ากว้าง 5.5 นิ้ว สูง 9 เมตร ฝังลงในดิน 1 เมตร ให้เจาะเสาสำหรับร้อยลวดสลิงห่างจากหัวเสาประมาณ 25 ซม.
2. เสาทั้งสองปักห่างกันประมาณ 22 เมตร และอยู่ในระดับเดียวกัน
3. มีลวดสลิงขึงให้ตึงระหว่างเสาทั้งสอง โดยร้อยที่รูเจาะของเสาโยงไปจรดพื้นดิน ติดกับสมอให้ตึง ห่างจากโคนเสาพอสมควร ที่กึ่งกลางของลวดมีรอกหนึ่งตัว และห่างจากรอกนี้ 8 เมตร ไปทางเสามีรอกอีกหนึ่งตัวผูกกับเส้นลวด ต่อจากนี้ให้ใช้เชือกผูกขอบบนของบ่วง และให้ปลายเชือกร้อยเข้ากับลวดทั้งสองเพื่อผ่อนบ่วงขึ้นลงได้สะดวก
4. บ่วงแต่ละบ่วงมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 45 ซม. (18 นิ้ว) บ่วงทั้ง 3 นี้จะทำด้วยโลหะหยาบ หรือไม้ก็ได้โตประมาณ 1 ซม. แต่ต้องผูกหรือมัดกรัดติดกันให้แน่นเป็นรูปสามเส้า บ่วงแต่ละบ่วงตั้งตรงและมีจุดตาข่ายทำด้วยด้ายถักสีขาว ผูกร้อยบ่วงทุกบ่วง ที่ขอบบ่วงจะใช้ผ้าหรือกระดาษสีพันทับก็ได้
5. เชือกสำหรับผูกบ่วงยาวประมาณ 1.20 เมตร (วัดจากลวดสลิง) เมื่อผูกบ่วงกับเชือกแล้ววัดจากส่วนที่ต่ำที่สุดของบ่วงไปจรดพื้นให้ได้ระยะ 5.75 เมตร
6. ก่อนทำการแข่งขันให้วัดระยะความสูงของบ่วงทุกครั้ง โดยเครื่องวัดมาตรฐาน
7. มีโต๊ะ เก้าอี้กรรมการ นาฬิกาปลุก 1 เรือน นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน ป้ายบันทึกคะแนน นกหวีด และตะกร้อ 1 ลูก

3. ลักษณะตะกร้อที่ใช้แข่งขัน

ตะกร้อต้องสานด้วยหวายชนิด 6 เส้น ถึง 10 เส้น มีขนาดเส้นรอบวงระหว่าง 38 ซม. ถึง 42 ซม. มีน้ำหนักอยู่ในระหว่าง 180 กรัม ถึง 200 กรัม

4. การจัดชุดเข้าแข่งขัน

1. ชุดที่เข้าแข่งขันจะต้องนำลูกตะกร้อไปด้วย
2. ในชุดหนึ่งมีผู้เล่นจำนวน 7 คน ถ้าชุดผู้เข้าแข่งขันไม่ครบ 7 คนในการแข่งขันครั้งนั้น ให้ถือว่าชุดนั้นไม่มีสิทธิ์ที่จะเข้าแข่งขัน (แต่ในปัจจุบันถ้ามีเพียง 6 คน ก็แข่งขันได้ถ้าไม่ครบ 6 คน แข่งขันไม่ได้)
3. ขณะที่ทำการแข่งขันห้ามเปลี่ยนตัวผู้เข้าแข่งขัน
4. ชุดใดไม่มาทำการแข่งขันตามวันและเวลาที่กำหนดให้แม้จะได้ทดเวลาให้อีก 10 นาทีแล้วก็ตาม ถือว่าสละสิทธิ์
5. ผู้เข้าแข่งขันทุกคนต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และเหมือนกันทั้งชุด

6. ผู้เข้าแข่งขันทุกคนจะต้องติดหมายเลขที่เสื้อด้านหน้าและด้านหลังขนาดโตพอสมควร และจะติดหมายเลขซ้ำกันไม่ได้

7. ผู้เข้าแข่งขันทุกคนจะต้องลงชื่อที่กรรมการก่อนเวลาแข่งขันทุกครั้ง

5. กำหนดเวลาแข่งขัน

1. ทำการแข่งขันชุดละ 40 นาที (เมื่อเล่นไปได้ 20 นาที กรรมการจะบอกเวลาและคะแนนให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง)

2. ผู้เข้าแข่งขันชุดใดเกิดอุบัติเหตุในขณะที่ทำการแข่งขัน ให้กรรมการพิจารณาการแข่งขันได้ไม่เกิน 3 นาที แล้วให้ทำการแข่งขันต่อไป และให้กดเวลาที่เสียไปให้ได้

3. เมื่อมีความจำเป็นต้องหยุดในขณะที่ทำการแข่งขัน ให้ขออนุญาตต่อกรรมการ และเมื่อจะกลับเข้าสนามแข่งขันก็ให้ขออนุญาตต่อกรรมการเช่นเดียวกัน

6. วิธีแข่งขัน

1. ให้ผู้เข้าแข่งขันยืนเป็นวงกลมตามเส้นรอบวงกลม ระยะห่างกันพอสมควร ผู้เข้าแข่งขันอาจสลับเปลี่ยนที่กันได้

2. เมื่อกรรมการตัดสินให้สัญญาณเริ่มเล่น ให้ผู้เล่นคนหนึ่งโยนลูกให้แก่คู่ของตน แล้วเริ่มได้ลูกต่อไป

3. ในขณะที่ได้ลูกตะกร้ออยู่ ถ้าลูกตกถึงพื้น (ลูกตาย) ผู้ใดเป็นผู้เก็บลูก ผู้นั้นเป็นผู้โยนลูก และต้องโยนให้แก่คู่หนึ่งหรือคู่สองของตน

4. ห้ามใช้มือได้ลูก

5. การได้ลูกตะกร้อไม่จำกัดบุคคลและคู่ เมื่อลูกตะกร้อไปได้ผู้ใดผู้นั้นรับและตีได้โดยตลอด

7. ลักษณะที่ดีว่าลูกตาย

1. ลูกตะกร้อตกถึงพื้นสนาม

2. ลูกตะกร้อถูกมือผู้เล่นโดยเจตนา เว้นแต่ใช้ท่าลอดบ่วงมือ

3. ลูกตะกร้อติดกับบ่วงชาย (ตาข่ายของบ่วงชาย)

4. ลูกตะกร้อถูกวัตถุอื่น ๆ นอกจากเครื่องประกอบการแข่งขัน

8. กรณีที่ไม่นับคะแนนเมื่อเข้าบ่วง

1. ได้ลูกโยนเข้าบ่วง

2. ลูกที่เลี้ยงหรือหักลูกเกิน 1 ครั้ง

3. เมื่อหมดเวลาแข่งขัน (เสียงนกหวีด)

4. บ่วงต่ำกว่าระดับมาตรฐาน

5. ซ้ำที่เกินกว่า 2 ลูก

6. ลูกกลodb่วงแล้วกระดอนออกทันทีทันใด

9. การตัดสิน

1. จะต้องม้ผู้ตัดสินอย่างน้อย 3 คน และมีประธานกรรมการตัดสิน 1 คน

2. แบ่งหน้าที่ผู้ตัดสินออกเป็น ประธาน 1 คน ผู้จับเวลา 1 คน และผู้นับ

คะแนน 1 คน

3. ให้ประธานเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

4. เมื่อการตัดสินได้ประกาศไปแล้ว ให้ถือเป็นเด็ดขาดไม่มีการอุทธรณ์

10. การแพ้และการชนะ

ผลการตัดสินจะให้ชุดใดเป็นผู้ชนะให้พิจารณา ดังนี้

1. ชุดใดได้คะแนนมากที่สุด ชุดนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2. ถ้าได้คะแนนเท่ากัน ชุดใดได้จำนวนบ่วงมากกว่ากัน ชุดนั้นเป็นฝ่ายชนะ

3. ถ้าคะแนนและจำนวนบ่วงยังเท่ากัน ชุดใดได้บ่วงด้วยท่าที่ได้คะแนนสูงกว่า

ชุดนั้นเป็นฝ่ายชนะ

11. กรณีเกิดอุบัติเหตุ

เกี่ยวกับอุบัติเหตุของผู้เข้าแข่งขันในระหว่างการแข่งขัน กำหนดไว้ดังนี้

ก. ให้ผู้ประสบบุติเหตุขออนุญาตออกนอกสนามชั่วคราวได้

ข. ให้หยุดการแข่งขัน 2 นาที

ค. ครบ 2 นาที แข่งขันต่อ ผู้ประสบบุติเหตุก่อนกลับเข้าทำการแข่งขันต้อง

ขออนุญาตก่อน

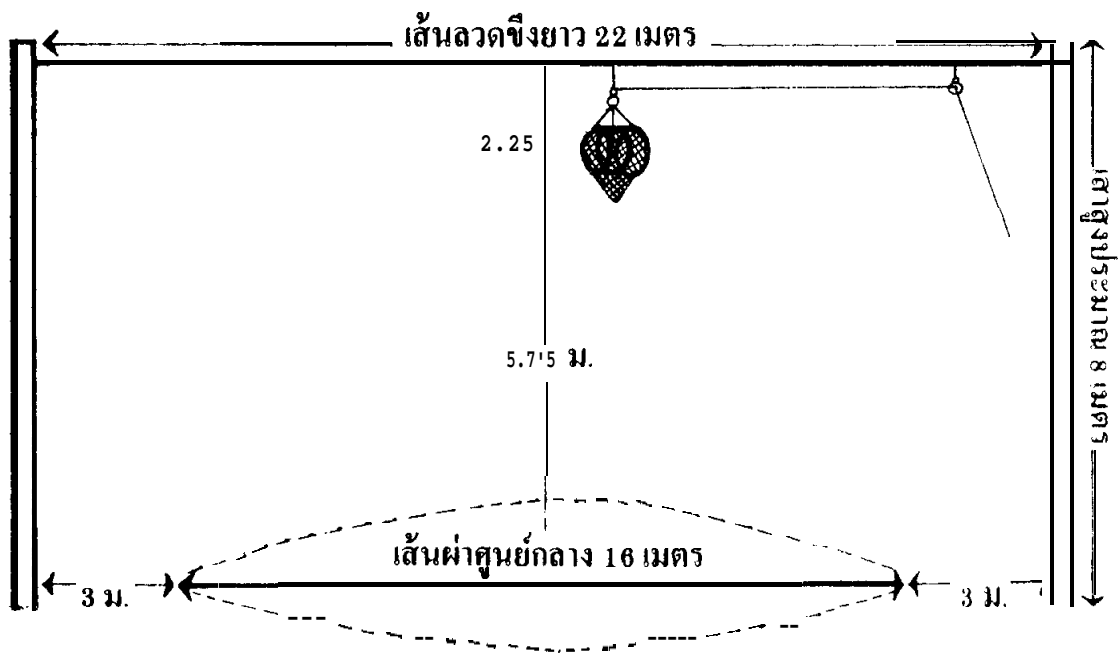
กติกาที่ว่าด้วยอุบัติเหตุของผู้เข้าแข่งขันนี้ ไม่สู้จะรัดกุมนัก ดังนั้น หากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าแข่งขัน ผู้ตัดสินจะต้องยึดหลักปฏิบัติ ดังนี้

11.1 ถ้าเห็นว่าอุบัติเหตุที่นั้นค่อนข้างจะรุนแรงและผู้ประสบบุติเหตุไม่ได้ขออนุญาตออกนอกสนามให้สั่งหยุดการแข่งขัน 2 นาที ตามกติกา

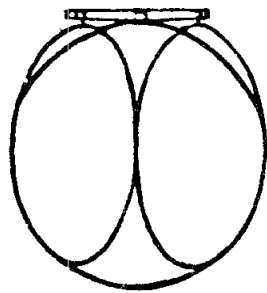
11.2 เมื่อผู้ประสบบุติเหตุขออนุญาตออกนอกสนามจุดที่ชุดนั้นทำไว้ได้เท่าใด กงให้ถือเป็นผลการเปรียบเทียบเพื่อผลแพ้-ชนะ กับชุดอื่นได้

11.3 เมื่อได้ปฏิบัติตามข้อ 11.1 และ 11.2 แล้วประการใด คณะกรรมการผู้ตัดสินต้องรับรายงานเหตุการณ์ต่อประธานผู้ตัดสิน หรือฝ่ายจัดการแข่งขันให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีชกษา

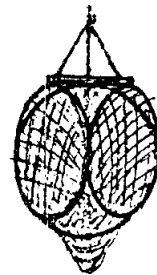
ลักษณะสนามตะกร้อลอดบ่วง

ลักษณะบ่วงไม่มีถุงตาข่าย

ลักษณะบ่วงมีถุงตาข่าย

ตารางการให้คะแนน การแข่งขันตะกร้อลอดคบ่วง ประเภท.....

คณะ..... เริ่มเวลา..... น. ถึง..... น.

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ที่	ลักษณะของท่า	คะแนน	จำนวนครั้งที่เข้า (ตามหมายเลข)							คะแนน	ได้ที่
			1	2	3	4	5	6	7		
	ด้านหน้า										
1	ลูกหน้าเท้า	5									
2	ลูกหลังเท้า	15									
3	ลูกไขว้หน้าด้วยหลังเท้า	30									
4	ลูกแข่ง	6									
5	ลูกเข้า	6									
6	ลูกไขว้หน้าด้วยเข้า	20									
7	ลูกไหล	12									
8	ลูกโหม่ง	10									
	ด้านข้าง										
9	ลูกข้าง	6									
10	ลูกข้างหว่างมือ	12									
11	ลูกไขว้	15									
12	ลูกไขว้คบหว่างมือ	20									
13	ลูกสั้นไขว้	20									
14	ลูกสั้นไขว้หว่างมือ	30									
16	ลูกขึ้นม้า	10									
18	ลูกขึ้นม้าหว่างมือ	15									
17	ลูกตัดไขว้	25									
18	ลูกพับเหยียบ	10									
19	ลูกพับเหยียบหว่างมือ	15									

ที่	ลักษณะของท่า	คะแนน	จำนวนครั้งที่เข้า (คน/ชม.แข่ง)							คะแนนรวม	ผู้ที่ได้ที่
			1	2	3	4	5	6	7		
	ด้านหลัง										
20	ลูกศอกหลัง	12									
21	ลูกศอกธรรมดา	20									
22	ลูกศอกหลังห้วงมือ	30									
23	ลูกข้างหลัง	15									
24	ลูกข้างหลังห้วงมือ	25									
25	ลูกแทงสั้นตรงหลัง	25									
26	ลูกแทงสั้นตรงหลังห้วงมือ	35									
27	ลูกศอกหลังแม่	25									
28	ลูกศอกหลังสองเท้าพร้อมกัน	25									
29	ลูกพับศอกหลัง	25									
30	ลูกพับศอกหลังห้วงมือ	40									

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้เล่นใช้ท่าอื่นใดนอกเหนือไปจากท่าที่กำหนดนี้ ให้ผู้ตัดสินพิจารณาให้คะแนนตามที่เห็นสมควร การแข่งขันตะกร้อของกรมพลศึกษาและของเทศบาลนครกรุงเทพฯ คะแนนของท่าต่างๆท่า อาจแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย

ลักษณะแผ่นป้ายบันทึกคะแนนตะกร้อลอดบ่วง

ตะกร้อลอดบ่วง

คณะ.....

ประเภท.....

จำนวนคะแนน

1	4	7
---	---	---

ตัวอย่างแผ่นป้ายบันทึกคะแนนตะกร้อลอดบ่วง

เบอร์	ชื่อผู้แสดง	ไหล่	ศอก	ศีรษะ	เข่า	เข่า ไขว้	หน้า เท้า	ข้าง	ข้าง บ่วง	หลัง เท้า	พับเพียบ บ่วง
	<i>คะแนน</i>	12	10	10	6	20	3	6	15	15	15
1	เฉลียว										
2	เจริญ										
3	สุเมธ										
4	วีระ										
5	สุนทร										
6	ทวี										
7	ธีรกุล										
คณะแรกทำได้.....คะแนน						คณะนี้ทำได้.....คะแนน					